

4 CENTESIMI

4 P A R E

4 HELLER

Prethodnja za Monarhi ju
cena 4 K za 3 mjesec.
Pojedini broj 4 v. n.

Abbonamento per la
Monarchia: Cor. no 4
per 3 mesi. Un singol
numero 4 v. n.

Abbonamenti per die
Monarchie Vierteljahrlich
1 K einxelne Nummer
4 Heller

OMNIBUS

Istazi svaki utorki, četvrtak i
subota u 3 ure po podne.

Face ogni Martedi, Giovedi e
Sabato alle 3 pom.

Erscheint Jeden Dienstag, Do-
nerstag u. Samstag um 3^h nachm.

Za vrštenje objava u
Malom oglašivačkom plate
se za svaku ried 2 pare
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel «Notiziario d'affari»
si paga per ogni paragrafo
9 cent. L'assa minima
è 30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen
Anzeiger» kostet 3 h.
Die niedrigste Taxa 30 h

Uprava i uredništvo — Amministrations e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1

Izbornicima petoga tijela, drugi kotar.

I pred malo više od pol godine Vi, koji širom hrvatske Puljštine imate izbornu pravo u petom tijelu, bili ste izabrali za svog zastupnika dra. Matka Laginju a za njegovog zamjenika Josipa Stihovića.

Znali ste tada, košto i sada znate, da će putem tih izabranika narodnih biti najbolje zastupan naš hrvatski narod u općinskom zastupstvu.

Rad inače med Latinima i vladom, zaduži su izbori bili uništeni, premda su bili mirno i redovito provedeni.

Sad valja opet k žari, opet na noge junačke, da se izaberu narodni predstavnici, koji će na općini skrbiti za dobro našega naroda, do sada ljuto zanemarenoga u svakom pogledu od općinske uprave.

Prvi ste na redu Vi, izbornici petoga tijela, koji birate:

- 1) u MEDULINU (Ližnjan, Medulin, Jadrski, Šikići, Skatari, Valmade, Komunal) na Tri kralja dne 6. januara 1910. od 9—12 ura jutro.
- 2) u ALTURI (Kavran, Muntić, Lohorika, Altura) dne 7. januara 1910. od 9—12 ura jutro.
- 3) u PEROJU (Perojci) dne 8. januara 1910. od 10—11 ura jutro.
- 4) u ŠTINJANU (Štinjanci) dne 8. januara 1910. od 3—5 ura po podne.
- 5) u POMERU (Premantura, Pomer, Banjole, Vinkuran, Vintijan, Valdebek) dne 9. januara 1910. od 9—12 jutro.

Kandidati hrvatske pučke stranke za ovo tijelo jesu isti koji su bili i zadnji put, a to su:

zastupnik

Dr. MATKO LAGINJA, odvjetnik u Puli

zamjenik

JOSIP STIHOVIĆ, blagajnik u Puli.

Ne treba preporuke ovim imenima: ona se sama preporučuju svakomu rodoljubnomu izborniku.

Dajte, dakle, složno na izbore i svaki neku točno napiše ili si dade napisati na glasovnicu (škedu) imena kandidata.

U PULI, koncem godine 1909.

Izborni odbor.

Rok za izbore u gradu.

Oglasom 15. o. mj. raspisani su izbori za izbor zastupnika i zamjenika u općinsko zastupstvo Pule.

Kako je poznato općinsko zastupstvo sastoji se polag zakona, koji je od lani u snazi, od 45 zastupnika i 24 zamjenika (sostituta), koji su birani u 5 tijela.

Peto i treće tijelo je rađijeljeno na dva dijela: jednome pripada sva naša vanjština, a od puljske mape Šikići, Skatari, Valmade, V. ldebek, Komunal, Vintijan i Vinkuran, pod drugi pak spada sve što ostaje od mape Pule te Galešan, Fažana i Sišan.

Izbori počinju u četvrtak 6. i traju do četvrtka 20. januara.

Peto tijelo bira u Puli dva dana u Hotel «Belvedere».

Prvi dan četvrtak 6. januara biraju oni, kojima prezime počinje sa slovima A do P i to od 8 ura u jutro do 3 po podne.

Drugi dan petak 7. januara biraju oni, kojima prezime počinje sa slovima Q do Z i to od 8 ura u jutro do 3 po podne.

U subotu 8. januara u jutro od 10—12 biraju oni iz Fažane u Fažani.

Isti dan po podne od 3—5 biraju oni iz Sišana u Sišanu.

U nedjelju 9. januara u jutro od 9 do 12 biraju oni, koji spadaju pod Galešan u Galešanu.

Treće tijelo bira 7 reprezentanata i 3 sostituta:

U Puli se bira 3 dana od 8 u jutro do 2 po podne i to oni izbornici, koji stanuju u Puli ili u kojoj občini izvan Pule.

Prvi dan srieda 12. januara biraju oni, koji su upisani u listinu sa brojem 1 do 1200.

Drugi dan četvrtak 13. januara biraju oni, koji su upisani sa brojem 1201—2500.

Treći dan petak 14. januara biraju oni, koji su upisani sa brojem 2501—5044.

U subotu 15. januara u jutro od 10 do 12 biraju oni iz Fažane u Fažani.

Isti dan po podne od 3—5 biraju oni iz Sišana u Sišanu.

U nedjelju 16. januara u jutro od 9 do 12 biraju oni, koji spadaju pod Galešan u Galešanu.

Drugo tijelo bira deset reprezentanata i pet sostituta u utorki 18. januara od 10 prije podne do 1 po podne.

Prvo tijelo I. srez bira u sriedu 19. januara od 9—12 u jutro osam reprezentanata i četiri sostituta.

II. srez bira isti dan od 4—6 po podne dva reprezentanta i jednog sostituta.

Četvrto tijelo bira u četvrtak 20. januara od 10 prije podne do 1 po podne deset reprezentanata i pet sostituta.

VIESTI.

Za nas nema novaca.

Iz zadnjeg obračuna za poreznu općinu Pulu, prenosiemo koliko je općina potrošila u god. 1908. za talijanske škole u Puli.

Za pučke škole iznosili su troškovi K 51.716,47, za dječje (fröbel.sanske) vrtiće K 21.797,11 dok su ukupni izdatci za škole iznosili preko 100.000 kruna.

Toliko je potrošeno za talijanske škole u mjestu, dočim za naše škole ni helera, dapače na naše molbe, predstave i druge korake običavaju nam gospođa u zadnje doba odgovarati: n e m a n o v a c a .

Dakle za nas, za odgoj naše djece u Puli nema novaca, ali tih ima u izobilju kad se radi o podupiraou »Lega nazionale« za koju općina godišnje daje 1000 kruna.

Za nas nema novaca u isto doba kada općina troši na desetak tisuća kruna za talijansku gimnaziju.

Za nas nema novaca, dok ih ima za talijansku nesudjenu univerzu u Trstu i za sve moguće talijanske potrebe.

Iznesmo gornje brojke, da pokažemo kako općina troši za iznarodjivanje naše djece.

Zapamtimo si to. I držimo pred očima, da će nam uvijek biti tako odgovoreno, dok ne prisilimo našim nastupom općinske i državne faktore na poštivanje naših prava.

Dosadašnja naša borba za hrvatsku školu u Puli bila je obzirna. Molili smo, pitali smo. Od sada moramo isto zahtijevati i to nastupom, koji će protivnicima i vladi pokazati, da nam se ono što zahtijevamo mora i dati, dok nam to pravo priznaje zakon i dužnosti, koje te vlasti na nas postavljaju.

Neka od sada bude naša borba ne obzirna, ne mlohava, već odlučna i viva, tako da možemo doviknuti protivnicima: »Naša borba istom sada započinje. A kad ju počemo znati ćemo ju i do uspjeha dovesti.

I sada kad su pred vratima izbori za općinsku upravu neka naši ljudi stupe u borbu za V. tijelo sa lozinkom:

Dajte nam naše škole!

Posljedice progona hrvat. molitve.

Iz raznih strana Istre, koje je zahvalita poznata zabrana trićanskog biskupa Nagl a glede porabe hrvatskog jezika u crkvi, dolaze nam tužni glasovi o pravednom ogorčenju naroda proti tom nemisljenom činu. Tako iz Vodica, Bresta i dr., gdje je narod sav ostavio crkvu čim je svećenik počeo latinski obavljati službu Božju, koju nije mogao doživjeti, jer je ostao sam, a gdje gdje nisu htjeli ni zvoniti, te je tako izostala služba Božja.

U Lanišću morao je svećenik uesti novotarju biskupa Nagl a u nedjelju na Sijepanje, ali čim je svećenik s oltara zapjevao »Gloria in excelsis Deo«, sav je puk ostao kao okamenjen, i razabav se, mirno i trižno izišao iz crkve, tako te župnik ostavi sam samcat na oltaru mo-

rao je prekinuti misu i otići iz crkve. Narod pak je van crkve prije i posle podne obavljao pobožnost hrvatskom molitvom i hrvatskim pjevanjem.

Puk laniške šupe predao je u povodu toga župnom uredu ovu spomenicu:

»Narod prosvjeduje najodlučnije proti zabrani uporabe hrvatskog jezika u crkvi, te ako ista sa strane župnih ureda provedena bude, ne će narod pobjadati crkve sve dotle, dok zabrana opozvana ne bude.

Obredi kod krsta, ženidbe, pokopa itd., moraju obdržavati biti u hrvatskom jeziku, inače će se narod sustegnuti od istih.

Eto to su već prve posljedice naredaba trićanskog biskupa, koje naredbe nisu ništa drugo nego li veliki izazov i iskušenje, kojima se hoće da stavi na muke naš narod. Quousque . . . abutere patientia nostra?

Iz Pazina (Božićno drvo).

Prošlu nedjelju po podne bila je u Pazinu svečanost Božićnog drvca za dječicu od zabavišta. Velika dvorana »Narodnog Doma« bila je dubkom puna. Dječice oko drva velik broj. Ti mališi, koje je uvježbala i ravnaa velebrdna učiteljica Poscherova, pjevali su, prikazivali su zgodnu igru o malom Isusu, bilo je dapače i pjevanje uz pratnju glasovira. Na općinsko je to sve vrlo lijepo djelovalo, a djeca se dakako izvanredno veselila.

Drago nam je utvrditi, da su za njsiromašniji bila u istom društvu i dječica od boljih obitelji. To služi njihovim roditeljem na veliku čast i priznanje. Mi smo narod demokratičan, pak dok se siromašniji puk čestito ponaša, lijepo je i dužnost je, recimo, bogatijih, da se ne čini nikakove razlike. Tako valja, pak će biti pravoga napretka u narodu.

„Silvestrovo« u Kastvu.

Hrv. pjev. i tamb. društvo »Istarska Vila« priredjuje u petak na zadnji dan godine u dvorani gosp. Benedikta Vlahu domaću zabavu sa sljedećim rasporedom: 1. Miroslav Grosman: »Sa zidina Kastav grada«. Vienac narodnih mjestnih pobjevaka za tamburaški orkestar (Novo). 2. P. Hugolin Sattner: »Pogled u nedolžno oko«. Muški zbor (Novo). 3. D. V. Purlan: »Mome zlatu«. Fantazija za tamburaški orkestar (Novo). 4. H. Volarić: »Divja rožica«. Ženski dvoeglani zbor uz pratnju glasovira (g. Franjo Jelušić). 5. Aleksije L.: »Ruska himna«. Tamburaški orkestar.

Zborovima ravna g. Ante Ryšlavy. Početak u 8 sati na večer. Moli se sve članove i prijatelje društva iz mjesta i okolice, da dodju u što većem broju na ovu zabavu, da dočekaju u prijateljskom razgovoru novu godinu 1910.

Društvo kani u nedjelju, dne 9. siječnja 1910. dati svoju prvu mesopustnu zabavu zabavu s pjevanjem, tamburanjem, predstavom i plesom. Potanji će se program naknadno obavijati.

Javni sastanak u sv. Matoju.

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri priredjuje u nedjelju, dne 2. siječnja 1910. u 3 sata po podne u Sv. Mateju pred potkom javni sastanak na kojem će se raspravljati: 1. o namjenu uvedenju poreza na vino, 2. o prosvjedju proti naredbi biskupskop ordinarijata u Trstu, kojom se isključuje poraba hrvatskog i slovenskog jezika iz crkva bisku-

pije tréćansko-koparske. O prvom pred metu govorit će dr. Mate Trinajčić o drugom dr. Ivan Potčić.

Zemaljski sabori. Gorica.

U ponedjeljak sastao se je novoizabrani zemaljski sabor u Gorici za markgroffju Goricku-Gradišku. Već u prvaj sjednici došlo je do sukoba između slovenske narodne-napredne i slovenske pučke stranke, tako da su zastupnici Dr. Gregorin i Gabriček položili mandate. U sjednici od utorka izabran je zemaljski odbor.

Zemaljskim kapetanom imenovan je Dr. Pajer (Talijan) a podkapetanom Dr. Gregorić.

Ljubljana.

Kranjski zemaljski sabor sastao se je 28. t. mj. U prvaj sjednici izabrani su polog novog poslovnika 4 zapisničara i 4 redatelja. Iza toga je bio raspravljen i prihvaćen vladin predlog o oslobođenju osobne dohodarine od zemaljskih nameta, i proračunski provizorij za 1910. Nakon što je bio raspravljen i prihvaćen prešli predlog o novom porezu na vino, bi sjednica zaključena primjetbom, da će buduća biti sazvana pismenim putem.

NOTIZIE.

Un capitolo di politica finanziaria del comune di Pola.

La tanto decantata floridezza finanziaria del comune, che fece «Il Giornaleto» scrivere intere colonne di panegirici alle passate amministrazioni comunali si è ad un tratto mutata in una situazione che non permette coi mezzi che ora stanno a disposizione di sopperire ai sempre crescenti bisogni della vita comunale. Così «Il Giornaleto» volle giustificare il deliberato della Giunta comunale col quale motivo la mancata pertrattazione del preventivo pro 1910.

Siamo dunque alla vigilia di nuove imposte, che graveranno come il solito i consumatori.

La politica finanziaria del nostro comune fu sempre a tutto danno dei contribuenti. Anziché come lo fanno gli altri comuni a dar opera ad imprese che rendono vantaggi alla vita pubblica e dalle quali traggano cespiti di rendita le finanze del comune il nostro comune favorì imprese private a tutto danno del pubblico e dei contribuenti. D'altra parte le imprese le quali il comune fondò, o come si denominano «gli stabilimenti comunali» lasciano molto a desiderare, come lo ha dimostrato anche l'ultima discussione nel seno della giunta amministrativa e sono tutt'altro che floridi.

Il comune ricorrerà nuovamente ai contribuenti e lo saranno al quanto si può prevedere i consumatori che ne saranno più colpiti.

Anche finora il comune usò una special cura per i consumatori e lo provarono le poste del consuntivo pro 1908.

Nel detto consuntivo troviamo che il comune percepì dalle addizionali sul dazio consumo Cor. 250.000, dalla tassa speciale sul vino Cor. 158.000 e dal soldo pigioni Cor. 533.000 di rendita che ne hanno maggiormente colpito la classe meno abiente, sono più che mezzo milione, che il comune ha tratto rendendo vita ancor più difficile a migliaia e migliaia di contribuenti in maggior parte operai.

Ed ora saranno nuovamente essi che verranno sacrificati, all'inesperienza dei reggitori il comune, che sprecano i sudori del popolo.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR. (Odgovorni urednik: Jerko Maholje.)

ŠIRITE I KUPUJTE 'OMNIBUS'.

La firma :: :: ::
BONIFACIO AGHINA
 FABBRICATORE D' OMBRELLE
 Pola .: .: via Sergia
 Augura alla sua spettabile
 clientela un felice anno
 novello. :: :: ::

PEČATE
 iz GUME izrađuju
 tiskara
LAGINJA i dr.
 Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

**Trgovina pokućstva
 i mramornih ploča**
A. ŽUNIĆ i Comp.
 PULA
 ulica S. Martino — ulica Giosnè Carducci

! OBJAVA !
 Častimo se javiti slavnom općinstvu da smo uz oase, već više godina ostojeće skladište
pokućstva
 koje je uvijek snabdjeveno sa raznovrstnom robom, otvorili i svoju vlastitu radionicu
mramora
 tako da možemo sada p. n. g. mušterije poslužiti uvijek i u svako doba svakovrstnim belgijskim i talijanskim mramorskim pločama.
 Svaka se naručba obavlja bezodvlačno polak zahtjeva i mjere.
 Sve radnje zasjecajuće u tapetarsku i stolarsku radnju obavljaju se solidno i uz najumjerenije cijene.

Odičnim stovanjem
A. Žunić i Comp.

CIGARETNI PAPIR
 u korist
Družbe sv. Cirila i Metoda
 pregledan po Dr. Janežeku
 prodaje se
 u trafici **Fait** via Barbačani
 • Dorčić via Kandler
 • Bolčić via Minerva
 • Iv. Žic via dell'Ammiragliato
 • Mentschih via Veterani
 • Kopotar via Sergia
 • Blaha via Giovia
 • Kos via Medolino.

DRUŽBINE OLOVKE
 dobivaju se u tiskari
LAGINJA i dr. - PULA
 VIA GIULIA, 1.

Sretnu novu godinu 1910.
 želi svojim volecijenjenim
 mušterijama
Narodna tiskara
LAGINJA i drug. u Puli.

« SVOJ K SVOMU ! »

**TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
 LAGINJA i DR.**
 « ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. »

preporuča se za
 tiskarske, knjigoveške
 i galanterijske radnje.
Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalihii

tiskalice i knjige z p. n. obcine, crkve, škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna družva, trgovačke knjige, pisanke za škole, kau i sve pisarske i risarske
 « « « « potrebštine. « « « «

Odklikovan sa 3 srebrne kolajne u Gorici godine 1891. 1894 1900.
 Častna diploma i zlatna kolajna u Vidnu godine 1903.
 Zlatnu kolajnu i zaslužni križ u Rimu godine 1903.

J. KOPAC

Svijecarna na paru
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča pečć: cvćenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom općinstvu svijeće iz prijesnog pečćnoga voska. Kilogram po K 5.—. Za prijesnost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za sječno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, vošteni svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišjoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem cijenik franko.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei
LAGINJA & Cie., Via Giulia 1
 schnell und billig geliefert.